

Jarolím Džim Machala /*1930 – †2009/

6. března 2009 jsme se ve farním kostele a na klobuckém hřbitově rozloučili s panem Jarolím Machalou, mezi kamarády a přáteli po desetiletí známým kamarádem Džimem. Jarolím Džim Machala byl nepřehlédnutelnou osobností Valašských Klobouk, ale nejen tohoto města. Pro svou lásku k trampingu byl nepřehlédnutelný také v České a Slovenské republice.

Byl člověkem pevných zásad, které čerpal určitě ze své křesťanské víry, tak z životního názoru na přírodu, kamarádství a trampingu. Usiloval o ně od svého mládí do samého ukončení své životní pouti. To co na tomto poli věnoval Džim kamarádům, lidem, přírodě, může někdy chybět nejbližším, rodině a příbuzným. Je to trvalá otázka míry občanské, společenské angažovanosti a osobního života každého z nás. V tom duchu velmi děkujeme rodině Jarolíma Machaly za to, že Džima takto respektovali, přijali ho, a přijímají.

Profesně věnoval Džim celý život lesu, jeho hospodářským a přírodním hodnotám, možnostem jeho dalšího rozvoje. Vždy budeme oceňovat jeho znalosti historie, terénu a porostů, nejen kolem Javorůvek, ale v širokém okolí. Nezapomenutelné pro nás může být jedno z jeho připomenutí, když jsme činili s nejmladšími kamarády první kroky na Stezce lesa. „**Vítězství člověka je vítězství půdy, a vítězství půdy je vítězství stromu**“. Tím vyjádřil naši hlubokou životní závislost také na přírodě.

Při tom všem dokázal Džim vždy reagovat na výzvy, které s sebou nesla i 70-ti letá historie trampingu ve Valašských Kloboukách. Od svého vstupu do trampského hnutí spolupracoval s kamarády ze všech zde vzniklých a působících osad, od osady Ponapr, Osady Vlků, Miranka, Stará Shangrila, Javorinka, Mladá Shangrila, Yukon, Solitery, včetně vzniku spojení Trampských osad Valašskoklobucka. Ať přímo, či nepřímo, mnoha kamarádům tak značil cestu. Nejbližší mu byly Javorůvky, dnes přírodní rezervace, s jedinečnými trampskými chatami Javorinka, Shangrila a Walden. Svými znalostmi, kontakty s kamarády, však uměl jedinečně provést celým našim regionem Jižního Valašska, Bílých Karpat, a po mnoha dalších místech trampské i přírodní historie.

Z trampského základu vznikly i první snahy a ochranné akce ve prospěch valašskoklobucké přírody. Jarolím Džim Machala stál u vzniku první ochranné organizace u nás, TISu - Svazu pro ochranu přírody a krajiny ve Valašských Kloboukách a zapojil se do ní na podporu pořádání trampských potlachů valašskoklobuckých osad, ale také jako počátku aktivní ochrany přírody a krajiny Valašskoklobucka.

Odtud se stal i zakládajícím členem Českého svazu ochránců přírody KOSENKA ve Valašských Kloboukách. Spolu s námi by letos oslavil 30 let od tohoto vzniku. Vždy velmi oceňoval a podporoval úsilí udržet Javorůvky a zdejší chráněná území s člověkem, v jejich kráse a bohatství přírody, bez nichž by dnes tato území ve své podobě a druhovém bohatství už neexistovala.

Pro kamarádství, trampingu, ale také pro aktivní ochranu přírody a krajiny vždy ochotně a každoročně, vítal Džim na Waldenu stovky trampů, kamarádů, příznivců Valašskoklobucka, příznivců ochrany přírody a krajiny, děti i mládež, z celé České republiky, i ze zahraničí, ale i místní občany na víkendových vycházkách. Pečlivě shromažďoval veškerou dokumentaci trampského života a byla by obrovská škoda, kdyby se tato dokumentace i originalita trampských chat jen tak rozpadla, zanikla. Tradičními akcemi u Waldenu se staly potlachy Valašskoklobuckých osad, letos to bude 39. oheň. Později přibýly i Vítání jara a Volnost hoře, intenzivní pracovní tábory při Kosení bělokarpatských luk – započatých jako Memoriál kamaráda Toma, v posledních letech i s tradiční Dosečnou na lukách. Na Waldenu zřídil Džim také slovenskou jízbu a Česko-slovenská spolupráce byla vždy jedním z jeho silných témat. Pro to vše a ještě mnohé další si Jarolíma Džima Machaly ve všech peripetiích naší místní, regionální, i národní historie trvale vážíme.

Nikdy jsme se nevzdali ani myšlenky vyhlásit přírodní rezervaci Javorůvky také jako přírodní trampskou rezervaci se svou jedinečnou historií a inspirací. Tato historie zde stále žije, je dále klobuckými kamarády i ochránáři připomínána. Žije v stále existujících interiérech tamních trampských chat, v písničkách, i v duších kamarádů a příznivců přírody Valašskoklobucka, kteří těmito místy prošli a dále procházejí. V tom duchu věřím, nebude nikdy historie trampingu a kamarádství, ani historie zdejší ochrany přírody a krajiny zapomenuta. V tom duchu nezapomeneme na Jarolíma Džima Machalu. Jeho život pro nás zůstává trvalou součástí výzvy, kterou bych pro nás nazval - **Člověk i Příroda na Kříži**.

V tom duchu ještě jednou děkuji Jarolímovi Džimovi Machalovi za Český svaz ochránců přírody, i ve jménu kamarádství a trampingu, za vše, co pro naše společenství i společenství s přírodou vykonal. Čest jeho památce.